

यत् स पुष्पाण्युपादाय हस्ताभ्या ममृदे शनैः । मृद्यमानानि पाणिभ्या तेन पुष्पाणि नान्यथा ।

भूय एव सुगन्धीनि हृषितानि भवन्ति हि । एतान्यद्भुतलिङ्गानि दृष्ट्वाऽह द्रुतमागता ।

॥ वृहदश्व उवाच ॥ दमयन्ती तु तच्छ्रुत्वा पुण्यश्लोकस्य चेष्टितं । अमन्यत नलं प्राप्तं कर्मचेष्टाभिसूचितं ।

सा शङ्कमाना भर्तारं बाहुकं पुनरिङ्गितैः । केशिनीं सञ्ज्ञया वाचा रुदती पुनरब्रवीत् ।

पुनर्गच्छ प्रमत्तस्य बाहुकस्योपसंस्कृतं । महानसाच्छृतं मांसमानयस्वेह भाविनि ।

सा गत्वा बाहुकस्याग्रे तन्मांसमपकृत्य च । अत्युष्णमेव त्वरिता तत्क्षणात् प्रियकारिणी ।

दमयन्त्यै ततः प्रादात् केशिनी कुरुनन्दन । सोचितानलसिद्धस्य मांसस्य बज्रशः पुरा ।

प्राश्य मत्वा नलं सूतं प्राक्रोशद्भृशदुःखिता । वैक्लव्यं परमं गत्वा प्रक्षाल्य च मुखं ततः ।

मिथुनं प्रेषयामास केशिन्या सह भारत । इन्द्रसेनां सह भ्रात्रा समभिज्ञाय बाहुकः ।

अभिद्रुत्य ततो राजा परिष्वज्याङ्गमानयत् । बाहुकस्तु समासाद्य सुतौ सुरसुतोपमौ ।

भृशं दुःखपरीतात्मा सुखरं प्ररुरोद ह । नैषधो दर्शयित्वा तु विकारमसकृत्तदा ।

उत्सृज्य सहसा पुत्रौ केशिनीमिदमब्रवीत् । इदञ्च सदृशं भद्रे मिथुनं मम पुत्रयोः ।

ततो दृष्ट्वैव सहसा वास्यमुत्सृष्टवानहं । बज्रशः सम्पतन्तीं त्वां जनः शङ्केत दोषतः ।

वयञ्च देशातिथयो गच्छ भद्रे नमोऽस्तु ते ।

इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्वणि नलोपाख्यानपर्वणि नलकन्यापुत्रदर्शने पञ्चमप्रतोऽध्यायः ॥ ७५ ॥

॥ वृहदश्व उवाच ॥ सर्वं विकारं दृष्ट्वा तु पुण्यश्लोकस्य धीमतः । आगत्य केशिनी सर्वं दमयन्त्यै न्यवेदयत् ।

दमयन्ती ततो भूयः प्रेषयामास केशिनीं । मातुः सकाशं दुःखार्ता नलदर्शनकाङ्क्षया ।

परीक्षितो मे बज्रशो बाहुको नलशङ्कया । रूपे मे संशयस्त्वेकः स्वयमिच्छामि वेदितुं ।

स वा प्रवेश्यतां मातर्मां वाऽनुज्ञातुमर्हसि । विदितं वाऽथ वाऽज्ञातं पितुर्मै संविधीयतां ।

एवमुक्ता तु वैदर्भी सा देवी भोममब्रवीत् । दुहितुस्तमभिप्रायमन्वजानात् स पार्थिवः ।

सा वै पित्राऽभ्यनुज्ञाता मात्रा च भरतर्षभ । नलं प्रवेशयामास यत्र तस्याः प्रतिश्रयः ।

तां सा दृष्ट्वैव सहसा दमयन्तीं नलो नृपः । आविष्टः शोकदुःखाभ्या बभूवश्रुपरिभुतः ।

तन्तु दृष्ट्वा तथायुक्तं दमयन्ती नलं तदा । तीव्रशोकसमाविष्टा बभूव वरवर्णिनी ।

ततः काषायवसना जटिला मलपङ्क्तिनी । दमयन्ती महाराज बाहुकं वाक्यमब्रवीत् ।

पूर्वं दृष्टस्त्वया कश्चिद्भृशशो नाम बाहुकः । सुप्तामुत्सृज्य विपिने गतो यः पुरुषः स्त्रियं ।

अनागसं प्रियां भार्यां विजने अममोहितां । अपहाय तु को गच्छेत् पुण्यश्लोकमृते नलं ।

कमु तस्य मया बाल्यादपराङ्मं महीपतेः । यो मामुत्सृज्य विपिने गतवान्निद्रयाऽर्दितां ।

साचाद्देवानपाहाय वृतो यः स पुरा मया । अनुव्रतां साभिकामां पुत्त्रिणीं त्यक्तवान् कथं ।

अग्नौ पाणिं गृहीत्वा तु देवानामयतस्तथा । भविष्यामीति सत्यन्तु प्रतिश्रुत्य क तद्गतं ।

दमयन्त्या ब्रुवन्त्यास्तु सर्वमेतदरिन्दम । शोकजं वारि नेत्राभ्यामसुखं प्राप्तवद्बहु ।